

Verdifulle bidrag

**betydningen av gaver til
frivillige organisasjoner**

2025

DEL 1

Innledning.....	5
Sammendrag	6
Kort om skattefradrag for gaver.....	8
Verdifulle bidrag.....	9
Gaver fra bedrifter.....	10
Nedgang i fradragsberettiget beløp.....	11
Givere av gaver mellom 25 000 og 50 000 kroner fordelt på inntekt.....	14
Deltakelse i skattefradragsordningen.....	16
Grunner for ikke å delta i skattefradragsordningen.....	17
Deltakere fordelt på organisasjonskategori.....	18
Givere fordelt på organisasjonskategori.....	19
Organisasjoner fordelt etter totale inntekter	22
Gaver som ikke ble rapportert gjennom gaveordningen	24
Strategier for økt andel gaver.....	25
Innsamling via plattformer.....	26

Dette er en oppdatering av tilsvarende rapport som ble publisert på nyåret 2024. Den var basert på en medlemsundersøkelse høsten 2023. Alle tall og funn er oppdatert, men i liten grad teksten.

JSG Event har på oppdrag for Frivillighet Norge utarbeidet en rapport som oppsummerer medlemsundersøkelsens spørsmål om gaver og skattefradrag.

Foto: Hedvig Kolbohlen, Charlotte Sverdrup og Frivillighet Norge/Birgitte Heneide.

Innledning

Frivilligheten er mangfoldig, og vår viktigste arena for kultur, idrett og fritidsaktiviteter for folk i alle aldre. Frivilligheten skaper møteplasser på tvers av sosioøkonomisk status, bakgrunn, og tilhørighet. Gjennom frivillig arbeid lærer man hverandre å kjenne, og man lærer å samarbeide med folk man ellers ikke omgås.

Frivillige organisasjoner utgjør også en viktig arena for deltakelse, formell og uformell læring og demokratibygging. Og mange er betydningsfulle talerør på vegne av sine medlemmer og deltakere, og for samfunnet generelt. Frivilligheten er også viktig for å løse samfunnsoppgaver, blant annet som leverandør av helse- og sosialtjenester og i beredskapsarbeidet.

Frivillighet Norge gjennomførte høsten 2024 en medlemsundersøkelse for å få innblikk i medlemmenes erfaringer rundt ordninger for merverdiavgift og skattefradrag for gaver.

Medlemsundersøkelsen ble distribuert via et elektronisk spørreskjema til organisasjonenes hovedadresse. Spørsmålene er gjengitt i vedlegg.

Rundt 150 av organisasjonene svarte helt eller delvis på spørsmål rundt skattefradrag for gaver. 79 respondenter svarte at de var deltakere i skattefradragsordningen, og 62 av disse oppga at de hadde rapportert inn gaver i 2023.

I tillegg til svarene i undersøkelsen har Frivillighet Norge innhentet registrerte data fra eget system og Frivillighetsregisteret. Dette gjelder organisasjonskategori, organisasjonenes inntekter i 2022, kontingentnivå, og antall medlemmer. Det er også hentet inn tall fra Statistisk sentralbyrå og Skatteetaten.

I denne rapporten henvises det til en tilsvarende undersøkelse som ble gjennomført i 2020 med påfølgende rapport¹. I undersøkelsen som ble gjennomført i 2024, har respondentene rapportert aktiviteten i 2023. Tallene for de totale inntektene for de samme organisasjonene er fra 2023. I rapporten fra 2020 er alle aktiviteter og inntekter fra 2019.

Undersøkelsene og tallgrunnlaget fra andre kilder viser at gaver utgjør en viktig inntektskilde for frivillig sektor. Gjennom denne ordningen anerkjenner staten de frivillige organisasjonenes betydning, og gir et viktig insentiv for befolkningen til å støtte dette arbeidet.

1 Verdifulle bidrag, Frivillighet Norge (2020)

Sammendrag

SSB har statistikk på antall privatpersoner som gir og sum per privatperson. Antallet har vært stabilt mellom 871 000 og 879 000 siden 2019, men i 2023 var det 917 979 privatpersoner som fikk fradrag for gaver til frivillige organisasjoner. Gjennomsnittsummen økte stabilt fra 4700 i 2019 til 5000 i 2021, mens den i 2022 og 2023 har vært 4600.

Organisasjonene som har svart på medlemsundersøkelsen er oppført med 22 milliarder kroner i samlede inntekter i 2023, mot 17,9 milliarder kroner i 2019.

I rapporten fra 2020 viser tallene fra Skatteetaten en kontinuerlig økning i frivillige organisasjoners inntekter fra gaver fra 2003 til 2019. Økningen fortsatte ifølge SSB frem til 2023. Fra 2022 til 2023 økte gaver fra personer, mens gaver fra virksomheter ble redusert fra 729 millioner kroner i 2022 til 588 millioner i 2023.

Utflatingen i gaver fra personer faller sammen i tid med at øvre grense for skattefradrag ble senket fra 50 000 kroner til 25 000 kroner. Det er imidlertid ikke i denne rapporten slått fast at reduserte fradragsmuligheter er årsaken til at veksten flater ut, da det ikke er grunnlag for en slik konklusjon i den informasjonen som foreligger.

Ifølge medlemsundersøkelsen oppgir 27 prosent av respondentene at de mottok gaver som ikke ble rapportert inn til skattemyndighetene gjennom skattefradragsordningen.

Deltakerne i skattefradragsordningen representerer en bred variasjon av virksomhetsområder. Hovedandelen av gavene som gis gjennom ordningen, går til organisasjoner innenfor kategorier som internasjonale organisasjoner, helse, sosiale tjenester, interesseorganisasjoner og tros- og livssynsorganisasjoner.

Undersøkelsen viser også en bred variasjon blant deltakerne når det gjelder økonomiske ressurser. De fleste rapporterer årlige inntekter på over 10 millioner kroner, men fortsatt har mer enn en tredel av deltakere under 10 millioner i årlige inntekter.

Skattefradragsordningen retter seg primært mot individuelle skatteyttere, og resultatene i undersøkelsen bekrefter at skattefradragsordningen i liten grad treffer bedrifter. Antall bedrifter som gir gaver er svært beskjedent sammenlignet med antall privatpersoner (2,1 %).

Fire av ti av organisasjonene som deltok i undersøkelsen, har mål om å øke andelen gaver som en del av organisasjonens inntektsgrunnlag. 25,5 prosent av disse organisasjonene prioriterer gaver fra næringslivet høyest. Det kan skyldes at gjennomsnittsbetøpet bedriftene gir er vesentlig høyere enn for privatpersoner.

Medlemsundersøkelsen viser en oppgang i antallet bedriftsgivere. I 2023 rapporterte respondentene 18 646 bedriftsgivere. I 2022 var tilsvarende tall 5401. Dette er et stort avvik, så det er mulig noen har meldt inn feil her, eller at det skyldes variasjon i hvem som har svart på undersøkelsen.

Kort om skattefradrag for gaver

- For å stimulere til at flere skal gi gaver kan personer og bedrifter få skattefradrag for gaver på minst 500 kroner som de har gitt til godkjente frivillige organisasjoner eller tros- og livssynssamfunn.
- Organisasjoner som skal delta i ordningen må forhåndsgodkjennes av Skatteetaten. Det stilles blant annet krav om at organisasjonen skal ha nasjonalt omfang. Stiftelser som skal godkjennes må i det året gaven gis motta offentlig støtte.
- Frivillighet Norge vil at det skal bli enklere å delta i Skattefradragsordningen gjennom at ordningen knyttes til Frivillighetsregisteret
- Frivillighet Norge vil at gaver til lokale lag og foreninger også skal kunne gi skattefradrag
- Fra og med inntektsåret 2022 er det maksimale fradraget for gaver satt til 25 000 kroner per år. I 2021 var det maksimale fradraget for gaver 50 000 kroner per år.
- Frivillighet Norge jobber for at det fradragsberettigede beløpet skal heves til 50 000 kroner for privatpersoner og 100 000 kroner for bedrifter

Verdifulle bidrag

Gaver utgjør en viktig inntektskilde for frivillig sektor. Gjennom skattefradrag for gaver anerkjenner myndighetene de frivillige organisasjonenes betydning, og stimulerer personer og bedrifter til å bidra økonomisk.

Ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB) utgjorde gaver som er fradragsberettiget i overkant av 5,6 milliarder kroner i 2023. Gaver utgjør med andre ord en betydelig inntektskilde for frivillige organisasjoner.

Organisasjonene i medlemsundersøkelsen som oppga at de deltar i skattefradragsordningen, er oppført med 22,5 milliarder kroner i samlede inntekter i 2023, mot 17,9 milliarder kroner i 2019. Gavene de samme organisasjonene har oppgitt, summerer seg til 3,2 milliarder kroner i 2022.

I og med at tallene ikke er fra samme år, gir de ikke et nøyaktig bilde av situasjonen. Tallene gir likevel en god indikasjon. Ut fra dette kan vi anslå at gaver utgjør i rundt 15 prosent av de totale inntektene til organisasjonene som deltar i skattefradragsordningen. Tilsvarende tall for 2019 var 20 prosent.

SSB har statistikk på antall privatpersoner som gir og sum per privatperson. Antallet har vært stabilt mellom 871 000 og 879 000 siden 2019, men i 2023 var det 917 979 privatpersoner som fikk fradrag for gaver til frivillige organisasjoner. Gjennomsnittssummen økte stabilt fra 4700 i 2019 til 5000 i 2021, mens den i 2022 og 2023 har vært 4600.

Gaver fra bedrifter

Beløpsgrensen for skattefradrag er det samme for bedrifter som for privatpersoner. Til sammen 18 646 (2,1 %) av giverne som i undersøkelsen ble oppgitt som deltakere i skattefradragsordningen i 2023, var bedrifter. Dette er en veldig stor oppgang fra 2022, da antall bedrifter ble oppgitt til å være 5 401. Tallene fra Skatteetaten viser at det var 24 851 bedrifter som ga gaver i 2023. Respondentene har oppgitt at

virksomheter sto for til sammen 344 millioner kroner i 2023, mot 754 millioner kroner i 2022. Ifølge Skatteetaten ga virksomhetene til sammen 588 millioner kroner i 2023, mot 729 millioner kroner i 2022. Her er det med andre ord avvik mellom det organisasjonene rapporterer, og tallene fra Skatteetaten. Uansett er trenden lik – det har vært en betydelig nedgang i gaver fra bedrifter fra 2022 til 2023.

Nedgang i fradragsberettiget beløp

I 2005 var fradragsgrensen for gaver til frivillige organisasjoner 12 000 kroner. Fradragsgrensen har siden da hatt følgende utvikling:

2015: Maksimalt beløp økt til 16 800 kroner

2017: Maksimalt beløp økt til 25 000 kroner

2018: Maksimalt beløp økt til 30 000 kroner

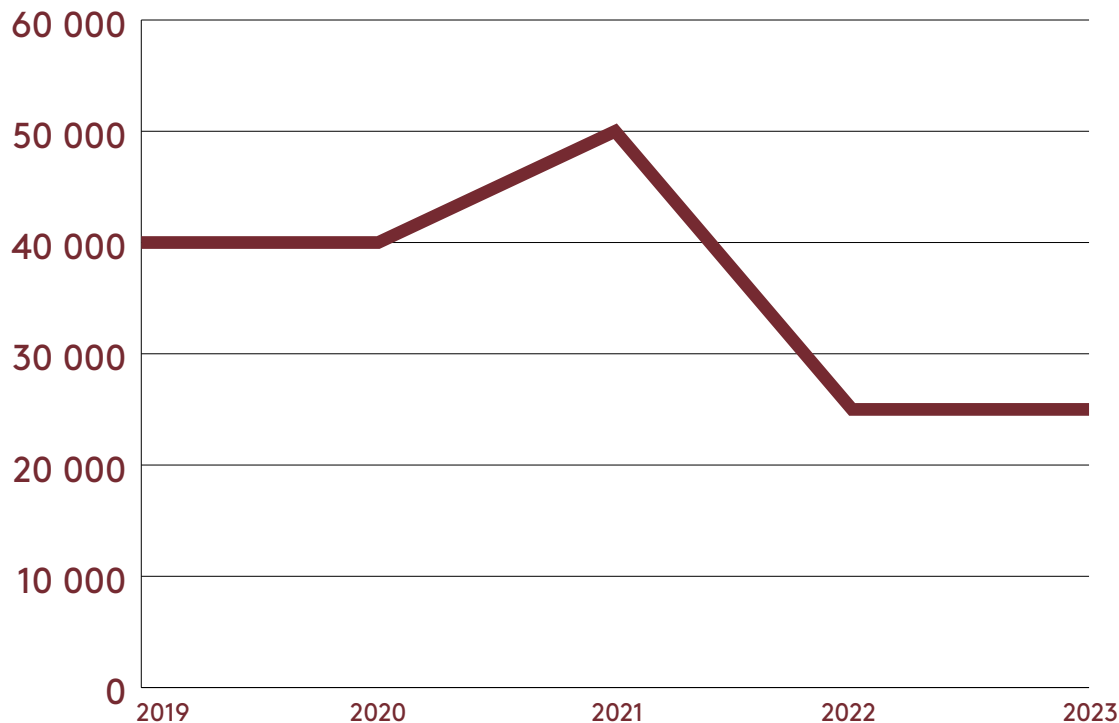
2019: Maksimalt beløp økt til 40 000 kroner

2021: Maksimalt beløp økt til 50 000 kroner

2022: Maksimalt beløp senket til 25 000 kroner

Fradragsgrensens utvikling

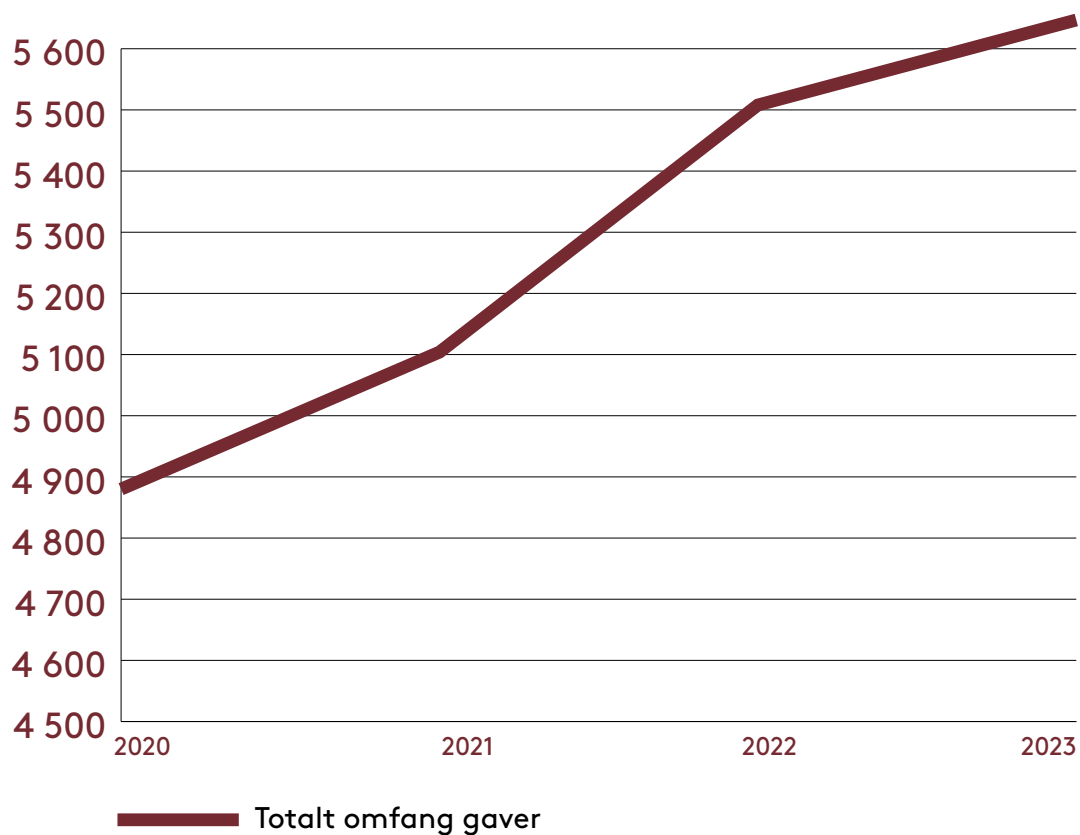
Utvikling i fradragsgrensen siden 2019.

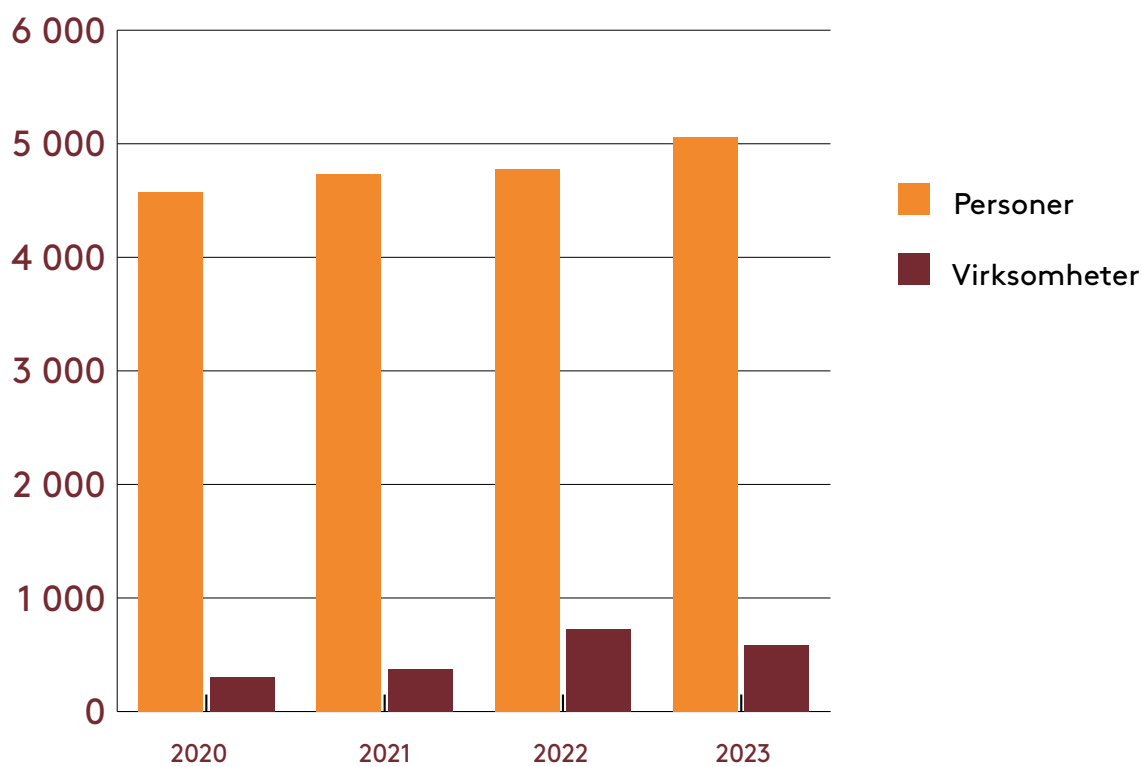
På spørsmål om organisasjonen har merket noen endringer i givermønster etter at grensen for skattefradrag ble redusert, svarer 3 prosent av de som har mottatt gaver bekreftende.

Utvikling i det samlede beløpet for gaver fra personer og virksomheter

Utvikling i det samlede beløpet for gaver fra personer og virksomheter til frivillige organisasjoner siden 2020 (mill. kr).

Gaver fordelt på personer og virksomheter 2020-2023 (mill.kr)

Inntektsår (mill. kr.)	Sum	Personer	Virksomheter
2020	4 880	4 577	303
2021	5 104	4 731	373
2022	5 508	4 779	729
2023	5 647	5 059	588

Kilde: Skatteetaten

Som det kommer frem av statistikken fra Skatteetaten, var det en utflating i summen av gaver til frivillige organisasjoner fra privatpersoner fra 2021 til 2022. Dette representerte et brudd med en utvikling de siste 20 år der ideelle og frivillige organisasjoners inntekter fra gaver har økt kontinuerlig. Trenden fra 2022 til 2023 viser at det igjen er en økning i summen av gaver til frivillige

organisasjoner fra privatpersoner, så trenden med utflatingen som var fra 2021 til 2022 har ikke fortsatt.

Gaver fra virksomhet økte mye fra 2021 til 2022, men har blitt redusert igjen fra 2022 til 2023. En stor del av økningen fra 2021 til 2022 var knyttet til gaver på over 1 million kroner. Tallmaterialet viser ikke hva som er årsaken til reduksjonen fra 2022 til 2023.

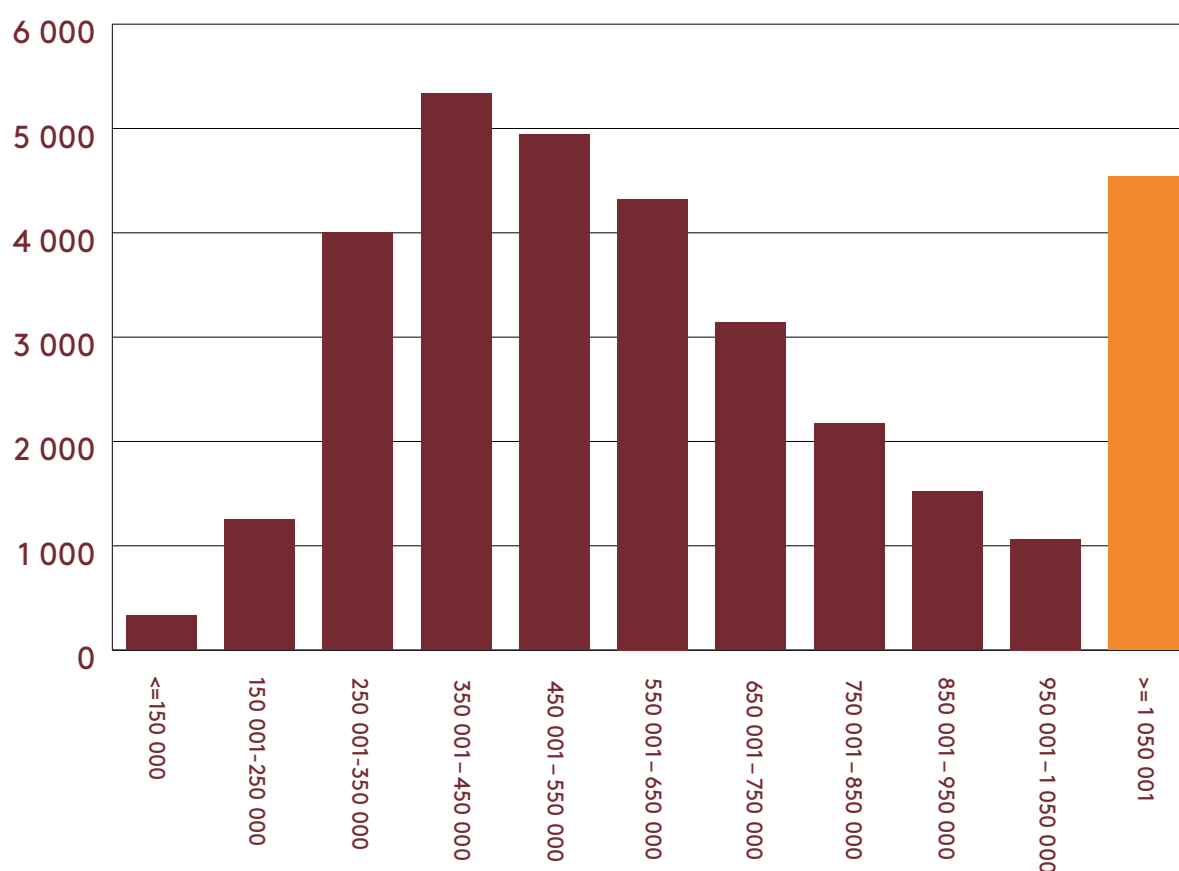
Givere av gaver mellom 25 000 og 50 000 kroner fordelt på inntekt

En av regjeringens begrunnelser for hvorfor grensen for skattefradrag er senket fra 50 000 til 25 000 kroner, er at «fradrag for gaver over dette vil først og fremst vært et gode for de med høye inntekter»².

Når man ser på inntekten til givere som faktisk har fått skattefradrag for beløp mellom 25 000 og 50 000 kroner, får man

et helt annet bilde. I 2022 hadde to av tre givere i denne kategorien en årsinntekt på under 650 000 kroner. Kun 14 prosent hadde en årsinntekt på mer enn en million kroner. Det er med andre ord folk med lav eller gjennomsnittlig lønn som er i flertall blant dem som trekker fra gaver mellom 25 000 og 50 000 kroner.

Antall givere av gaver mellom 25 000 og 50 000 kroner fordelt på inntekt i 2022

2 Vårt Land 2022 - Mener regjeringen tar feil: – Skattefradrag for gaver gir ikke størst fordel for de med høy inntekt

Antall givere av gaver mellom 25 000 og 50 000 kroner fordelt på inntekt i 2022

Inntekt før fradrag i 2022	Antall givere
<= 150 000	334
150 001 – 250 000	1 252
250 001 – 350 000	4 002
350 001 – 450 000	5 338
450 001 – 550 000	4 941
550 001 – 650 000	4 323
650 001 – 750 000	3 138
750 001 – 850 000	2 175
850 001 – 950 000	1 523
950 001 – 1 050 000	1 064
>= 1 050 001	4 542
Sum	32 632

Kilde: Skatteetaten

Deltakelse i skattefradragsordningen

I overkant av halvparten av organisasjonene som har besvart medlemsundersøkelsen oppgir at de er registrert som deltakere i skattefradragsordningen. Det er en liten nedgang fra 2020. Tilsvarende er det en liten økning i respondenter som oppgir at de ikke er registrert som deltakere i ordningen.

Er din organisasjon registrert hos Skatteetaten som deltaker i skattefradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner?

	2024	2023	2022	2021
Ja	51,3%	53,9%	55,4%	56,8
Nei	48,8%	46,1%	44,6%	43,2

Grunner for ikke å delta i skattefradragssystemet

Kun 45 prosent av organisasjonene som ikke deltar, oppgir at de ikke mottar gaver som grunn. Det betyr at det er mange flere organisasjoner som kunne nytt godt av ordningen, men som av ulike grunner ikke er med. 27 prosent oppgir at de ikke faller

inn under ordningen. 10 prosent oppgir administrative barrierer, at det enten er for komplisert å registrere seg, eller for krevende å administrere ordningen. 8 prosent oppgir at de ikke har hørt om ordningen.

Hvorfor deltar ikke din organisasjon i skattefradragssystemet?

	2024
Faller ikke inn under ordningen	27%
Har ikke hørt om ordningen	8%
For komplisert å registrere seg	3%
For krevende å administrere ordningen til at det skal lønne seg å delta	7%
Ikke aktuelt - mottar ikke gaver	45%
Vet ikke	5%
Annet	5%

Deltakere fordelt på organisasjonskategori

Organisasjonene som har deltatt i undersøkelsen er delt inn i kategorier etter virksomhetsfelt, i henhold til kategoriene i Frivillighetsregisteret. Følgende inndeling er brukt:

- Bolig og lokalmiljø
- Helse
- Idrett
- Interesseorganisasjoner
- Interesseorganisasjoner rusfeltet
- Internasjonale organisasjoner
- Kunst og kultur
- Natur-, miljø- og dyrevern
- Rekreasjon og sosiale foreninger
- Sosiale tjenester
- Tros- og livssynsorganisasjoner
- Utdanning og forskning

Det er kategorien interesseorganisasjoner som har flest deltakende organisasjoner i skattefradragsordningen. Interesseorganisasjoner utgjør 26 prosent av det totale antallet deltakere, deretter kommer internasjonale organisasjoner som utgjør 18 prosent. Videre kommer tros- og livssynsorganisasjoner og helse med 15 prosent hver.

Internasjonale organisasjoner har økt sin andel fra 8 prosent til 18 prosent fra 2019 til 2023, mens organisasjoner innen sosiale tjenester har hatt størst relativ nedgang, fra 13 prosent til 6,5 prosent. I og med at ikke alle som deltar

i skattefradragsordningen har svart, og at hvilke organisasjoner som svarer kan variere mellom undersøkelsene, kan det være feilmarginer her.

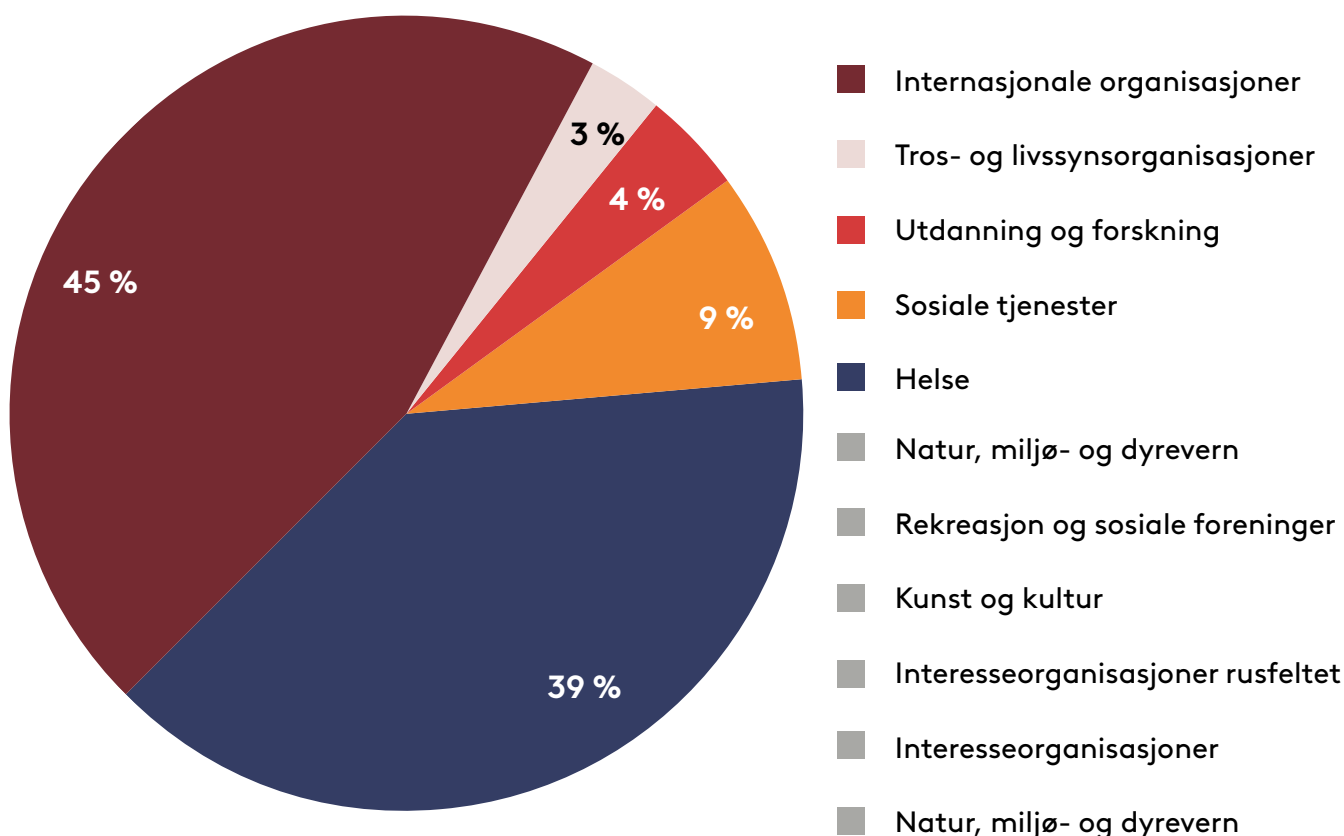

Givere fordelt på organisasjonskategori

Respondenter rapporterte om totalt 891 721 givere i 2023, en oppgang på 18 prosent fra 2022. Dette er et brudd med en nedgang de siste årene, og det store antall givere vitner om et stort engasjement for frivilligheten.

Det er først og fremst organisasjoner innen helse, internasjonale organisasjoner, organisasjoner innen sosiale tjenester og tros- og livssynsorganisasjoner som samler givere av gaver. Basert på svarene i undersøkelsen hadde disse over 96 prosent av givene i 2023.

Antall givere fordelt på organisasjonstype

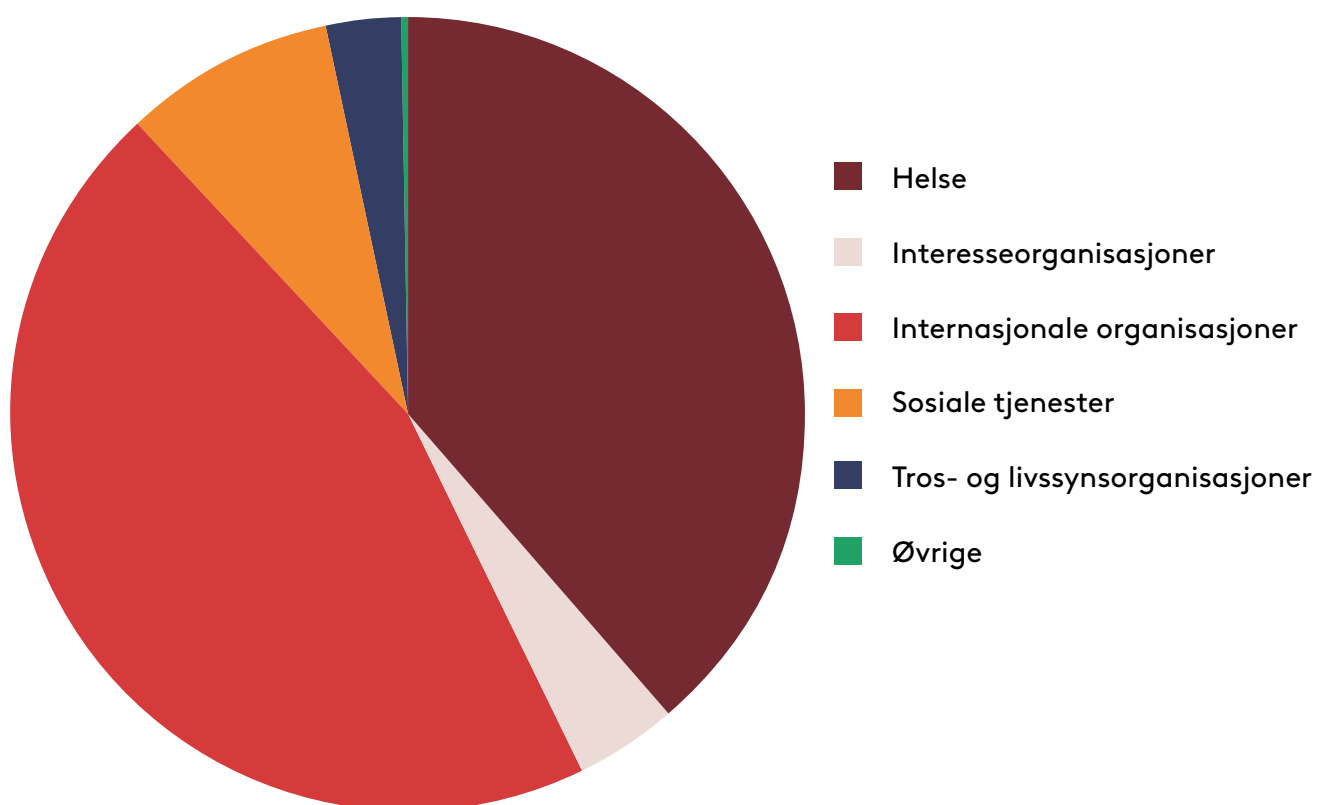

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

Antall personlige givere rapportert

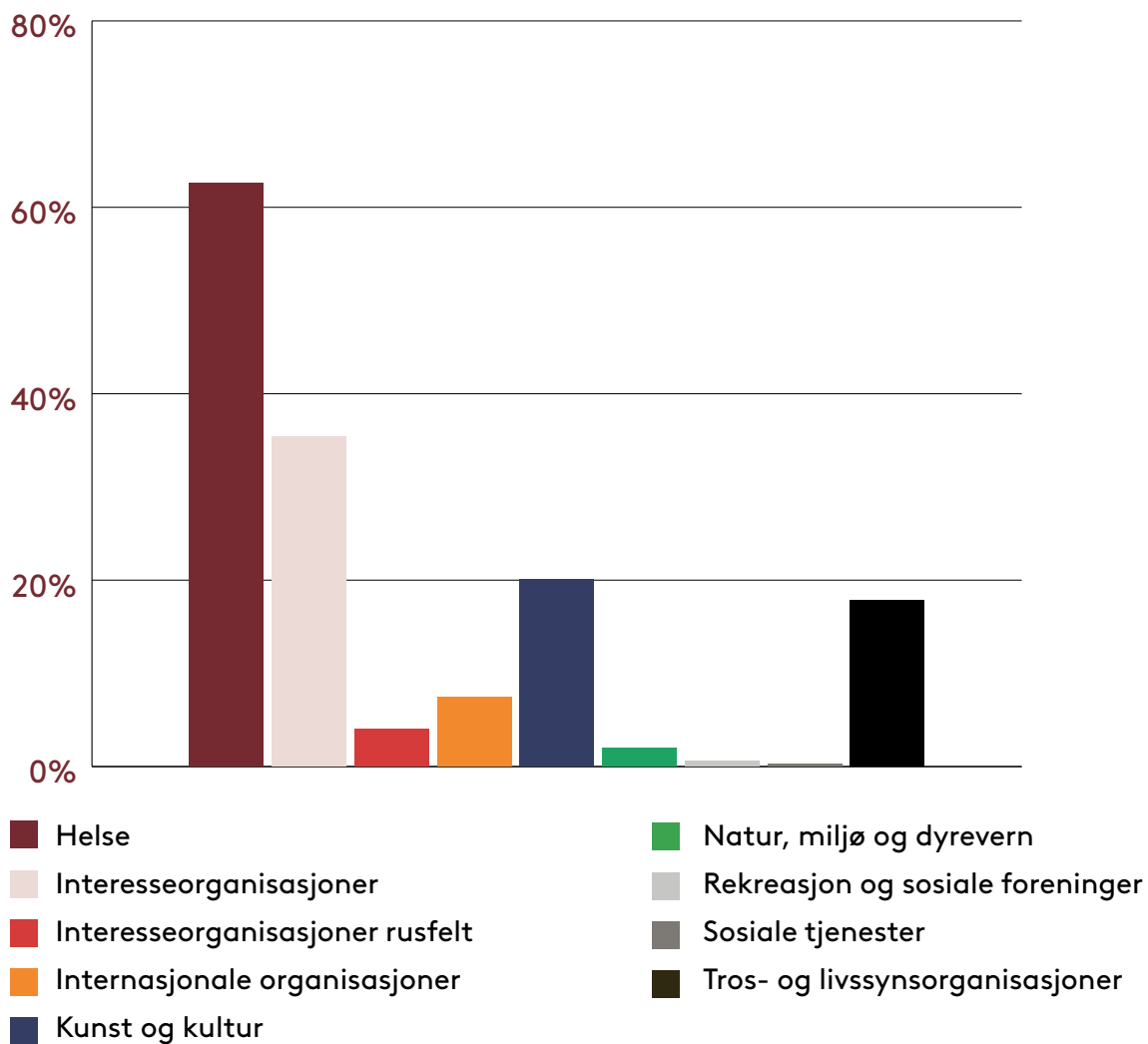
Organisasjonstype	2023	2022	2019
Helse	345 395	339 723	243 109
Interesseorganisasjoner	36 565	41 253	50 799
Internasjonale organisasjoner	403 168	187 314	282 079
Sosiale tjenester	76 914	112 212	242 109
Tros- og livssynsorganisasjoner	28 943	66 849	46 635
Øvrige	94	6 068	7 398
Totalt	891 721	754 428	943 828

Antall personlige givere rapportert 2023

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

Gavers andel av total inntekt

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

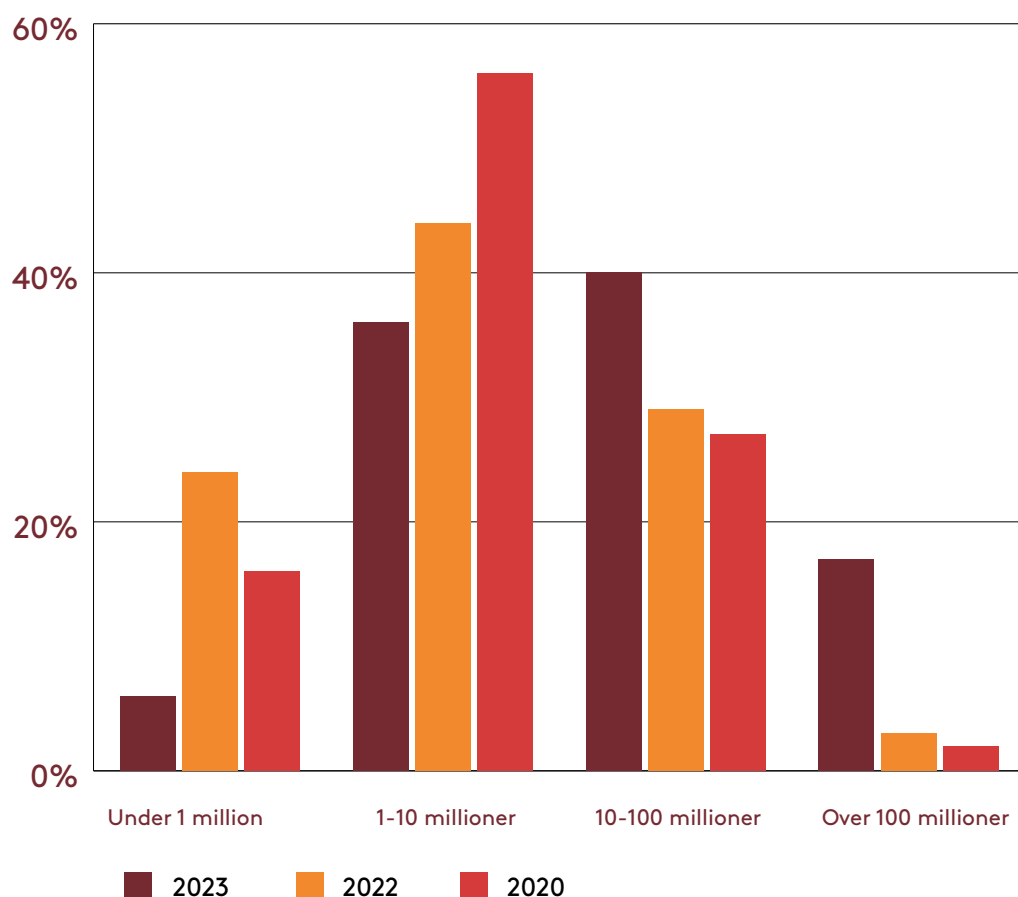
Organisasjoner fordelt etter totale inntekter

For å få et bedre innblikk i størrelsen på organisasjonene som deltar i gaveordningen, har vi plassert dem i ulike inntektskategorier. Som det fremgår av figuren under er tyngdepunktet blant organisasjonene relativt stabilt.

De fleste har årlige inntekter på over 10 millioner kroner, men fortsatt har mer enn en tredel av deltakere under 10 millioner i årlige inntekter. Det er med andre ord bred variasjon i størrelsen på organisasjonenes inntekter.

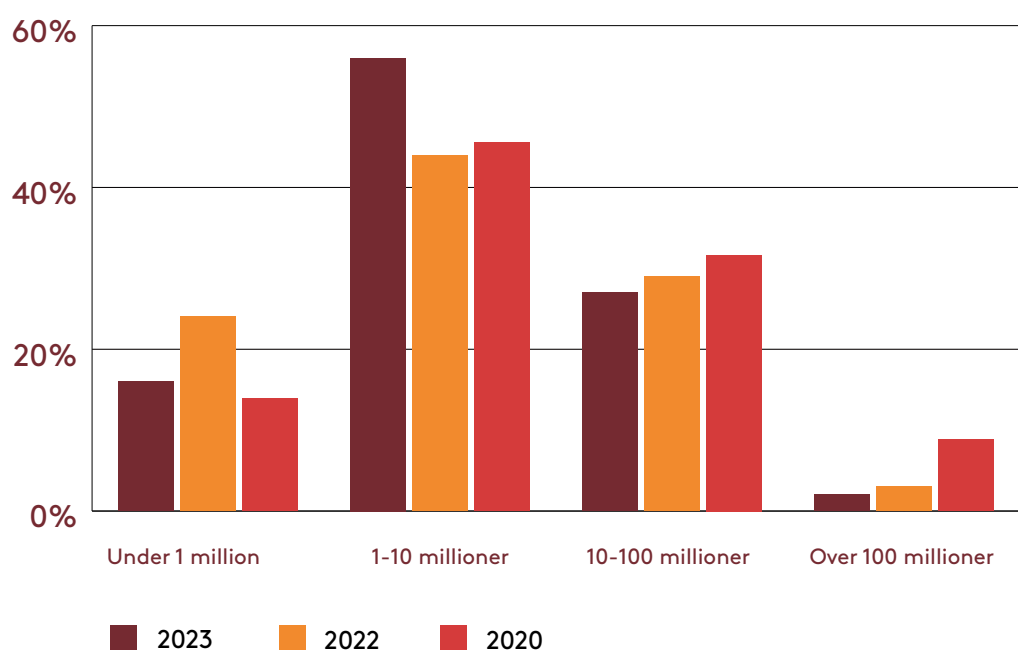

Fordeling etter deltakende organisasjoners totale inntekter

For organisasjoner som ikke deltar i ordningen er andelen med inntekt under 1 million kroner på 10 prosent.

Inntekten til respondenter som ikke deltar i skattefradragsordningen

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

Gaver som ikke ble rapportert gjennom gaveordningen

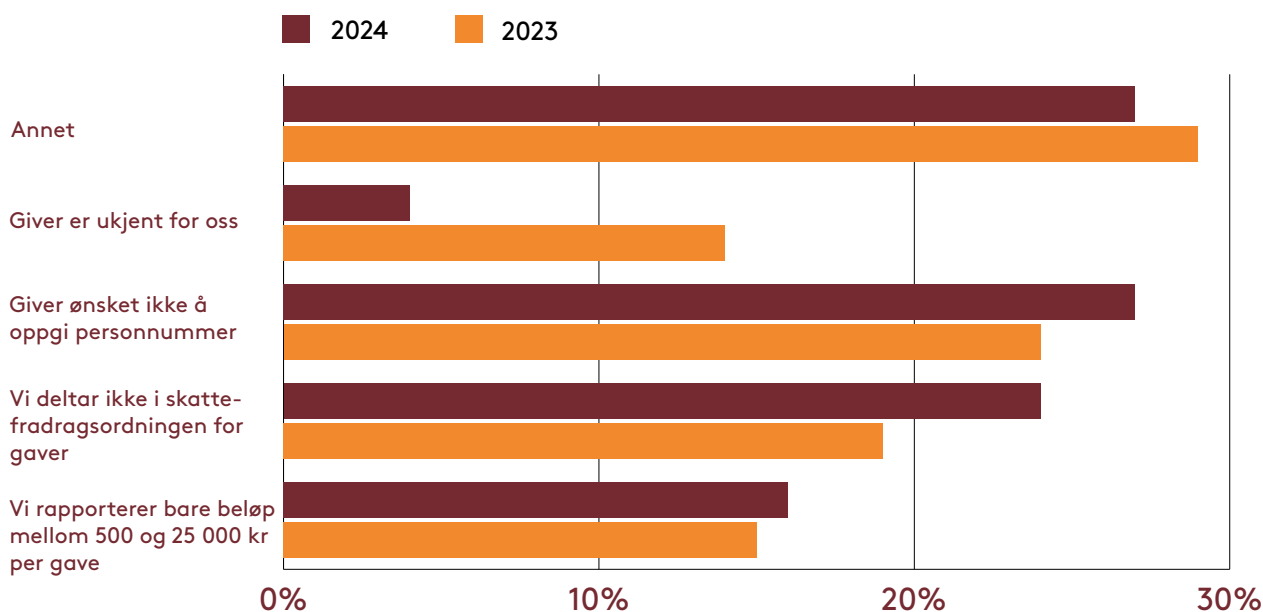
52 organisasjoner oppga at de mottok gaver som ikke ble rapportert gjennom skattefradragsordningen i 2023. Dette utgjorde 37,4 prosent av respondentene, mot 48,2 prosent av respondentene i 2019. Totalt oppgir respondentene at 751 millioner kroner i gaver ikke ble rapportert til skattefradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner. Tilsvarende tall for 2022 var 1 240 millioner kroner.

Av de som ikke rapporterte gaver oppga 24 prosent at de ikke deltar i skattefradragsordningen som forklaring.

Til sammen oppga 31 prosent at gaver er ukjent eller ikke ønsket å oppgi personnummer.

Som for 2019 er kategorien «annet» desidert størst, men har likevel samme prosent som “giver ønsket ikke å oppgi personnummer”. Det er ingen rød tråd i hva respondentene har oppgitt som andre grunner, men det ser ut til å være utfordringer relatert til identifisering av givere, begrensninger i rapporteringen, og regnskap eller administrative feil.

Grunn til ikke å oppgi gaver

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

Strategier for økt andel gaver

På spørsmål om organisasjonene har som mål å øke andelen gaver som del av inntektsgrunnlaget svarte 25,7 prosent svarte ja, mens 45,1 prosent svarte nei. Tilsvarende tall for 2019 var 45,3 prosent og 38,5 prosent.

Blant deltakerne i skattefradragsordningen svarte 41,4 prosent at de hadde som mål å øke andelen gaver, 23,42 prosent svarte nei, og 35,1 prosent svarte at de ikke vet.

Tilsvarende svarte 10,4 prosent av organisasjonene som ikke deltar i skattefradragsordningen at de hadde som mål å øke andelen gaver som del av sitt inntektsgrunnlag.

Av de som svarte at de hadde mål om å øke gaveandelen, svarte 46,5 prosent at de ønsket flere privatpersoner, og 22,4 prosent at de ønsket flere bedrifter.

Fra hvem vil organisasjonen tiltrekke flere gaver?

	2024	2023	2020
Privatpersoner	46,5%	50,8%	49,3%
Bedrifter	22,4%	26,2%	16,4%
Ingen prioritering	28,9%	16,4%	27,4%
Vet ikke	1,7%	3,3%	5,5%
Annet	3,5%	3,3%	1,4%

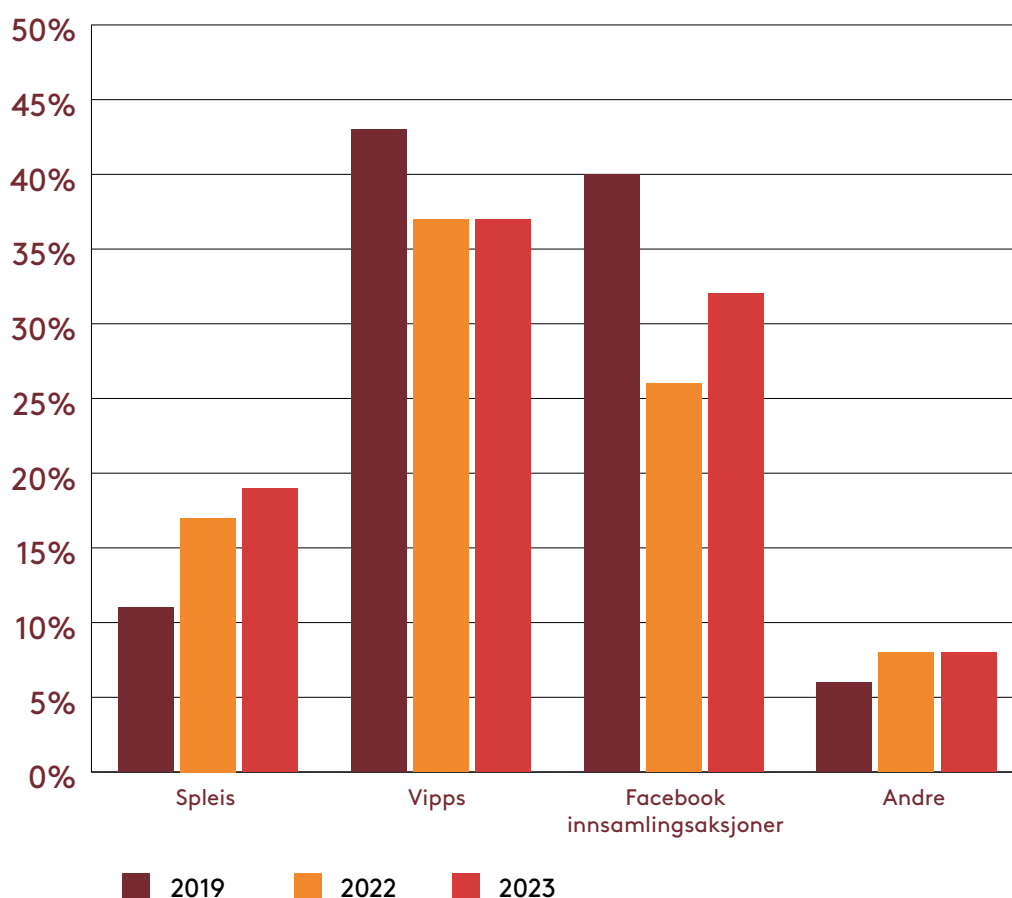

Innsamling via plattformer

Vipps er fortsatt den mest brukte plattformen for innsamling av gaver. Rundt 37 prosent av gavene kommer via denne betalingsplattformen. Respondentenes svar viser at fordelingen mellom de ulike plattformene holder seg relativt stabil. Unntaket er Spleis som har hatt en økning fra 2019 til 2023.

30 prosent oppgir at de benytter Facebook til innsamling, det er en nedgang siden 2019. Det kan henge sammen med at Facebook avsluttet sine verktøy for innsamlingsaksjoner i EØS-området fra 1.juli 2024. Nå kan man bare sende folk videre til organisasjonens nettside for å donere, ikke donere direkte gjennom Facebook.

Plattformer benyttet til innsamling

Kilde: Frivillighet Norge sin spørreundersøkelse.

Verdifulle bidrag – betydningen av gaver til frivillige organisasjoner

Opphavsrett © Frivillighet Norge

Januar 2025

Utarbeidet av JSG EVENT AS

Basert på medlemsundersøkelse gjennomført av Frivillighet Norge

Innhold kan brukes fritt mot kreditering

Christian Krohgs gate 10 | 0186 Oslo | 21 56 76 50 | frivillighetnorge.no